

**Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta
Vidzemes reģiona brigādes
Madonas daļas
VĒSTURES FORMULĀRS**

Adrese: Saules ielā 8, Madona

Pasta indekss: LV-4801

Fakss: 64821401

Tālr.: 64821649

E-pasts: madona@vugd.gov.lv

Daļas komandieris pašlaik kapteinis Māris Bulders

Madonas VUGD daļa 1999. gadā

Madonas VUGD daļa 2014. gadā

Jaunā garāža. 2012. gads

Madonas (Birži) 1921. gada pavasarī ieguva miesta tiesības. Pilsētā 1935. gadā bija 2357 iedzīvotāji. Kopš 1938. gada pilsētai ir savs ģerbonis.

1913. gada rudenī vietējie amatnieki, veikalnieki un dažs ierēdnis nāca ar iniciatīvu dibināt ugunsdzēsēju biedrību. Viņu vidū bija T. Beķeris, P. Rigerts, M. Saulītis, R. Vietnieks un K. Zosārs (Sosārs), un iesniedza lūgumu Vidzemes gubernatoram. Gubernators atļāva dibināt BUB un 1. novembrī apstiprināja statūtus.

Pirmā pasaules kara laikā darbs objektīvu apstākļu dēļ apsīka. Ar 1920. gadu, kad BUB vadību uzņēmas T. Beķeris, viss bija jāatsak gandrīz no jauna. Ka tas notika gausi, liecina madoniešu iztrūkums Latvijas Ugunsdzēsēju savienības dibināšanas kongresā 1921. gadā. Madonas brīvprātīgo ugunsdzēsēju biedrība LUS pievienojās vēlāk.

Palēnām iegādājās dzēšanas rīkus. 1924. gadā to glabāšanai atvēlēja baraku tagadējās Avotu un Ezera ielas stūrī. Turpat blakus, mazliet uz dzelzceļa pusi, bijušajā barakā atradusies izglītības biedrības zāle. Virs tās izbūvēts tornis šļūteņu žāvēšanai. 1926. gadā madonieši piedalījušies divu lielu, 3 vidēju un 8 mazu ugunsnelaimju likvidēšanā savā miestā, kā arī dzēsuši 4 lielus, 7 vidējus, 3 mazus un vienu meža ugunsgrēku apkārtnē. Šajā laikā biedrībā bija 27 aktīvisti dzēsēji, 3 kārtībnieki, 11 orķestra dalībnieki un 89 biedri veicinātāji.

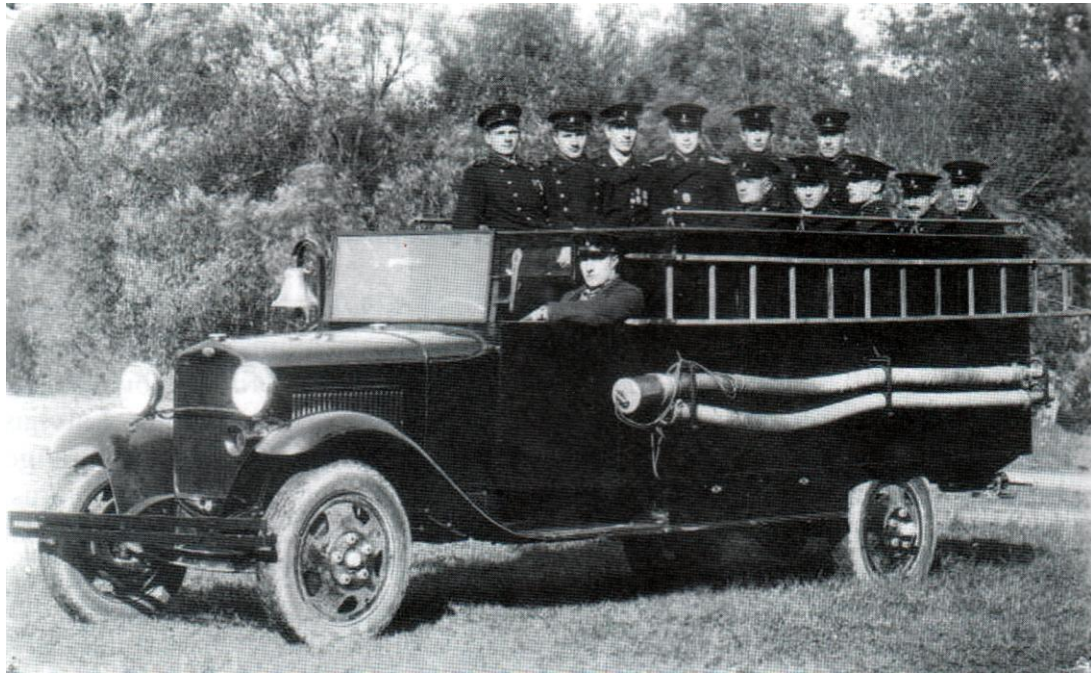
Biedrības darbības pirmsākumos dzēšanai izmantoja rokas sūkņus. 1930. gadā biedrība iegādājās pirmo motoršļirci (motorsūkni). Pilsētas valde biedrībai, kuru tobrīd vadīja uzņēmējs, aptiekas un mehānisko darbnīcu īpašnieks Pauls Baidiņš, pārbūvēšanai par depo piešķīra bijušo Biržu muižas klēti. Starp klēti un ģimnāziju uzbūvēja koka torni šļūteņu žāvēšanai, kuru kopgarums bija 450 metri. Ar 1931. gadu dzēsējus uz trauksmi apziņoja elektriskā sirēna. Gadu vēlāk madonieši uz ugunsnelaimies vietu jau varēja izbraukt speciālā automašīnā.

Komanda pie sūkņa. 20. gs. 30. gadi

Pateicoties BUB enerģiskai sadarbībai ar pilsētas pašvaldību, apkārtējo pagastu un ugunsapdrošināšanas biedrību materiālam atbalstam, Madonas BUB 1936. gada 7. jūnijā varēja likt pamatakmeni jaunajam depo. Jaunākās ziņas vēstīja, ka BUB priekšnieks Kundrāts nolasījis pamatos iemūrējamā akta saturu un lūdzis klātesošos to parakstīt. Skārda bundžā novietoto aktu kopā ar laikrakstiem un naudas monētām ēkas pamatos guldīja pilsētas galva M. Šteinbergs un iemūrēja arī pirmo ķieģeli. Pamatakmens likšanas garīgo ceremoniju vadīja Lazdonas ev.lut. un pareizticīgo draudžu mācītāji Dzenītis un Eniņš.

Madonas BUB auto. 1932. gads

Jaunā depo iesvētīšana notika 1937. gada 10. oktobrī. Divstāvu depo bija izbūvēts pēc inženiera Alberta Neidera plāna un atbilda tālaika modernām prasībām.

Apbalvotie 1934. gadā. 1.rindā no kreisās: Taurītis, Trofīts, Šteinbergs, Baidiņš, Dārznieks un Dragūns. 2. rindā: Staļevskis, Rampāns, Liepiņš, Sausiņš, Azacs, Stalažas, Meirāns un Baranovs

Karam sākoties, J. Trofīts no vāciešiem izglāba motorsūkni. Kamēr pilsētnieki baiļojās, karavīri ienāks vai nē, viņš iekļuva depo un aizveda motorsūkni un savām mājām. Pēc kara atdeva atpakaļ biedrībai.

1944. gada 16. augustā, kad Madona tikko bija atbrīvota no vācu fašistiskajiem iebrucējiem, par ugunsdzēsības komandieri tiek iecelts jaunākais leitnants Rahļejevs, vēlāk Kurnajevs. Cesvaines pusē vēl atrodas ienaidnieks, tiek apšaudīta Madona, krīt ienaidnieka mestās aviobumbas, bet Madonā, saules ielā 8 darbu atsāk ugunsdzēsēju komanda. Degusi bijušās aptiekas ēka, pasta ēka, kurā atradusies karavīru apmetne. Ar ieročiem rokās lika ugunsdzēsējiem dežūrēt pie ieejas. Ēdināja uz vietas, tāpēc bija saimniece. Pēc dažām dienām – 9. septembrī organizē divas ugunsdzēsēju maiņas pa sešiem cilvēkiem katrā. Uz ugunsgrēkiem dodas zirgu pajūgā, līdzī vedot mucu ar ūdeni. Vīri bruņoti ar ieročiem.

Lielas grūtības ugunsdzēsējiem jāpārvar pirmajos pēckara gados. Ugunsdzēsēju rīcībā šajā laikā ir automašīna GAZ-AA1 (buiks). Vēlāk, 1944. gada decembrī saņem automobili GAZ-51 (Molotovs) ar autosūkni. Šajā laikā ugunsdzēsēji ir bruņoti ar šautenēm un pakļauti Iekšlietu ministrijai. Komandas sastāvs pamatā veidojies no pilsētniekiem: Jānis Liepiņš, Kārlis Ozoliņš, Jānis Lauks, Edgars Akmentiņš, Jānis Znotiņš, šoferis Herberts Gertners u.c.

Madonas brīvprātīgo ugunsdzēsēju biedrība darbu atsāk 1945. gadā. Tās priekšsēdētājs ir Augusts Lauks. 1949. gadā Madonas ugunsdzēsēji

saņem kaujas mašīnu PM-5, bet šoferim obligāti jābūt otrās klases autovadītāja tiesībām. Šajā laikā pastāv arī ugunsdzēsības inspekcija, kurā pāriet strādāt Jānis Liepiņš.

Madonas BUK auto. Vidū
Stāv P. Pozdņaks. 50. gadi

Kūlas dzēšana

Madonas apriņķa BUB 1948. gadā vada priekšsēdētājs Jānis Ezītis. No 1950. līdz 1952. gadam biedrības priekšsēdētājs ir Kārlis Ozoliņš. 1952. gadā Saules ielu pārdēvē par Gogaļa ielu. Šajā laikā paplašinās biedrības ražošanas sektors. Bez dūmvadu tīrīšanas nāk klāt ķīmisko aparātu pildīšanas un podnieku sektors. Šajā laikā attīstās ugunsdzēsības lietišķais sports. Pastāv kā vīriešu, tā sieviešu komandas.

No 1949. līdz 1952. gadam Pēteris Pozdņaks ir Madonas pilsētas ugunsdzēsēju komandas priekšnieks, bet no 1952. līdz 1976. gadam – Madonas rajona BUB padomes priekšsēdētājs.

Saskaņā ar Latvijas Valsts vēstures arhīva 1996. gada 20. maija izziņu Nr. 5-JP-21678 Madonas brīvprātīgo ugunsdzēsēju biedrībai uz izpirkuma pamata par pirkuma summu 213 latiem apstiprināts īpašuma tiesības uz zemesgabalu Nr.396F, kas atdalīts no Madonas (Biržu) muižas. Zemesgabala atrašanās vieta – Madonā, Vienības ielā 8 (tagadējā ielā 8), platība – 1445 kvadrātmetri, par ko „Cēsu – Madonas zemesgrāmatu nodaļas” dokumentos Madonas pilsētas zemesgrāmatu 327. nodalījumā izdarīts ieraksts 1936. gada 14. novembrī.

1937. gada depo papildināts ar piebūvi-garāžu un 1960. gadā – ar puspagrabu. Par to liecina gan būvprojekts, gan īpašuma kartes. Saskaņā ar Latvijas PSR Ministru padomes 1966. gada 10. septembra lēmumu Nr. 475 un Latvijas PSR BUB Prezidija 1966.gada 27. septembra lēmumu un

Madonas rajona BUB padomes 1966. gada 10. oktobra sēdes lēmumu Nr. 6-1 Madonas rajona BUB īpašums (dienesta telpas, ugunsdzēsības depo, ugunsdzēsības tehnika, autotransports, iekārtas un inventārs) tika bez atlīdzības nodots no bilances uz bilanci Latvijas PSR Sabiedriskās kārtības sargāšanas ministrijai (tagad IeM) Ugunsdzēsības pārvaldei.

Biedrības priekšnieki pēc 1944. gada: Kurnajevs, Augusts Lauks, Jānis Ezītis (1948-1950), Kārlis Ozoliņš (1950-1952), Pēteris Pozdņaks (1952-1976), Ruta Bikše (1976-1988), Dzidra Bitaine (1988-2005), Māra Veipa (2005 –līdz šim brīdim).

Karogu vēsture:

BUB 15 gadu pastāvēšanu biedri svin 1928. gada 15.maijā, iesvētot rīdzinieces Johannas Vītoliņas izšūdināto biedrības karogu. Uz tā devīze - „Sauc Dievu un ej savam tuvajam palīgā!”

Senā karoga atgriešanās. No kreisās – Skaidrīte Plāte-Zariņa, no labās – Jāņa Zariņa brālēns Pēteris Belovs

Dodoties 1944.gada beigās uz Kurzemi bēgļu gaitās, kā vislielāko dārgumu BUB priekšnieks Jānis Zariņš paņēma 1928. gadā šūdināto Madonas BUB karogu. Ar sievu Ēriku, pazīstamu Madonas fotogrāfi, viņi to paslēpj Sabilē sev vien zināmā vietā. 60.gados viņi nokļūst pie dēla ASV. Noslēpumu viņi uztic dēlam Valfrīdam un vedeklai Skaidrītei Plātei-Zariņai. 1975. gadā Jānis Zariņš nomirst, bet bērni neaizmirst karogu. Un 1991. gadā Latvijai pārdzīvojot 19.augusta puča briesmas, Skaidrīte neziņā par likteni atvadās no vīra un dodas uz dzimteni –Latviju un meklē noslēpto dārgumu. Atrast izdodas un par lielu prieku karogs labi saglabājies un to var godam nodot Madonas muzejam.

Stāsts par jauno BUB karogu. Tas darināts 1991. gadā, kad vēl nebija izlemts par atjaunotās valsts administratīvi teritoriālo iedalījumu un bija domāts atjaunot apriņķa karogu, bet valdība ņem un patur rajona vārdu.

Zem jaunā karoga 1991. gada 1. augustā. Pirmā rindā no kreisās: Ruta Bikše, bij. BUB priekšsēdētāja; Harijs Āriņš, rajona IK priekšsēdētājs, Dzidra Bitaine, BUB priekšsēdētāja; Vilnis Strazdiņš, mācītājs; Leontīna Brenčeva. Otrā rindā Vilnis Frīdvalds, dūmvadu tīrītājs; Guntis Zaķis, elektriķis; Māra Veipa, grāmatvede; Vladimirs Harins, VUGD Madonas rajona nodaļas priekšnieks, BUB padomes loceklis; Dace Pavlova, kasiere, noliktavas pārzine; Dzelta Idresala, ražošanas meistare; Valdis Pērkons, dūmvadu tīrītājs. Trešā rinda: Kārlis Kazušs, elektriķis; Andrejs Skuja, ugunsdzēsamo aparātu pildītājs; Juris Garais, elektriķis; Jānis Dzenauskas, dūmvadu tīrītājs; Kārlis Brēķis, dūmvadu tīrītājs; Voldemārs Jermakovs, BUB instruktors.

(Materiāls ņemti no grāmatas „Drosmīgo vīru laiks” Solveiga Smiltene)

2011. gadā 17. maijā (Valsts ugunsdzēsēju dienā) svinīgi, ar ASV vēstnieces Džūditas Gārberes piedalīšanos, tika atklātas rekonstruētās Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (VUGD) Madonas brigādes garāžas. Darbi tika veikti, sadarbojoties ASV Bruņoto spēku Virspavēlniecībai Eiropā, ASV Vēstniecības Aizsardzības sadarbības birojam un VUGD dienestam, atbalsta programmas ietvaros.

Ugunsdzēsēji darbā.

Ugunsgrēks Cesvaines pilī 2002. gadā 5. decembris plkst.06:30.(Zeiļukas Ritmas foto)

Ugunsgrēks Cesvaines pilī 2002. gadā 5. decembris plkst.10:10 (Zeiļukas Ritmas foto)

Cesvaines pils pēc ugunsgrēka. 2002. gadā 6. decembrī (Zeiļukas Ritmas foto)

Ugunsgrēks pamestā Madonas kombikorma rūpnīcas graudu noliktavās.
2005. gada 3. jūlijā.

Ceļa negadījums Madona – Rēzekne 14 km. 2008. gada 29. novembrī

Kūlas dzēšana Madonas kartinga trasē. 2007. gada 28. martā

2008. gada 30. maijā Valsts prezidentu Valdi Zatleru sagaidot Madonas stadionā. No kreisās - gunsdzēsēji glābēji U. Melbārdis, G. Āre, J. Šķēls.

Ugunsdzēsēji mācībās.

2012. gada marts. Nodarbības uz ūdens ar Hanza dēli.

2012. gads 2. sardzes praktiskās nodarbības.

2012. gada 20. janvāris. Nodarbības uz ūdens.

2012. gads oktobris. Garnizona mācības Madonas 2. vidusskolā

Ūdenslīdēju praktiskās nodarbības ziemas periodā. Ūdenslīdējs, ugunsdzēsējs glābējs Eduards Macipura.

Praktiskās nodarbības uz ūdens Sala ezerā. 2012. gads

Praktiskās nodarbības ar hidrauliskajiem instrumentiem un cietušā izgriešana un izcelšana no avarējušās automašīnas. 2012. gads.

Bērnu ekskursija un ielūkošanās ugunsdzēsēju dzīvē. 2012. gads

Madonas ugunsdzēsēji sportā.

1997. gadā 27. maijā ugunsdzēsēju sacensības Alojā.

Madonas Smeceres sils. Madonas ugunsdzēsēju slēpošanas komanda: no kreisās - Uģis Melbārdis, Romāns Babaks, Pāvels Tarasovs, Dzintars Zaratoks, Marga Auziņa un priekšā kapteinis Viktors Stepanovs.

2002. gada sacensības Daugavpilī, Sergeja Vorobjova piemiņas kauss.

2002. gadā 2. augustā ugunsdzēsēju sacensības Kuldīgā.

Finišē Uģis Melbārdis. 2007. gads. Naukšēnos

Madonas daļas sportā iegūtie kausi.

Madonas daļas tehnika.

2007. gadā 11. oktobrī no Zviedrijas saņemam „VOLVO N720”

2009. gada 23. martā jaunais ugunsdzēsēju mašīna „Renault Kerax,,
dodas uz Madonas daļu. Atgādāja ugunsdzēsējs glābējs (autovadītājs)
kaprālis Gunārs Broničš.

ZIL-131

Autokāpnes uz ZIL -131 bāzes.

Madonas daļas dispečeres 2000.gadā . No kreisās- kaprāle Zinta Dzene, kaprāle Mirdza Krievāne, kaprāle Ināra Caune, kaprāle Marga Auziņa.

2004. gada 1. maiņas sastāvs: no kreisās - Jānis Imšs, vada komandieris; Andris Tesļonaks, ugunsdzēsējs; Andris Padoms, autovadītājs; Jānis Freijs, autovadītājs; Valdis Bartuševičs, nodaļas komandieris; Valters Zviedris, ugunsdzēsējs; Helmutis Ābols, ugunsdzēsējs un Marga Auziņa, dispečere.

2010. gada 2. maiņas sastāvs: 1. rindā no kreisās- Gunārs Broničš, autovadītājs; Valters Zviedris, nodaļas komandieris; Uģis Cīrvelis, vada komandieris; Romāns Babaks, ugunsdzēsējs. 2. rinda no kreisās - Valdis Paura, autovadītājs; Genādijs Babovičs, vada komandiera vietnieks; Andris Lazdups, ugunsdzēsējs.

2002. gada 3. maiņas sastāvs: 1. rindā no kreisās - Andrejs Ramanovs, autovadītājs; Andrejs Petrovs, vada komandiera vietnieks; Genādijs Ņikandrovs, ugunsdzēsējs, Valdis Bogdanovs, vecākais autovadītājs. 2. rindā no kreisās - Andis Pērkons, ugunsdzēsējs; Salvis Stradiņš, ugunsdzēsējs, Zinta Dzene, dispečere, Agris Bucinieks, vada komandieris.

2004. gada 4. maiņas sastāvs: 1. rinda no kreisās - Andris Saulītis, autovadītājs; Ritvars Miezāns, ugunsdzēsējs; Mirdza Krievāne, dispečere; Guntars Ragozins vada komandieris; Eduards Macipura, ugunsdzēsējs; Andrejs Miķelsons, vada komandiera vietnieks. 2. rinda no kreisās - Juris Borovikovs, nodaļas komandieris; Jānis Šķēls, autovadītājs; Guntis Āre, ugunsdzēsējs.